

L'Hospital del Mar utilitza amb èxit l'estimulació cerebral profunda per tractar 4 pacients amb anorèxia nerviosa

- ***El centre és pioner a Europa en la utilització d'aquest tipus d'intervenció per tractar l'anorèxia nerviosa. El projecte analitzarà l'eficàcia i la tolerabilitat de la tècnica***
- ***3 dels 4 casos tractats fins ara mostren resposta positiva, sense complicacions per la cirurgia ni per l'estimulació cerebral***
- ***La intervenció es fa utilitzant tecnologia robòtica i inserint uns elèctrodes a zones del cervell profundes relacionades amb l'estat d'ànim, l'ansietat i la motivació/recompensa***
- ***Neurocirurgians i psiquiatres de l'Hospital del Mar treballen de forma conjunta en aquest assaig clínic***

Barcelona, 12 de juliol de 2018. – Inserir uns elèctrodes a zones profundes del cervell dels pacients, és a dir, utilitzar l'estimulació cerebral profunda, pot ser una tècnica eficaç en el tractament de l'**anorèxia nerviosa**. Així ho està estudiant un equip de l'Hospital del Mar que lideren neurocirurgians i psiquiatres del centre. Fins ara, han utilitzat aquesta tècnica amb 4 pacients. Tots ells es recuperen sense complicacions per la cirurgia ni per l'estimulació cerebral. La resposta al tractament és variable segons el pacient.

La cirurgia consisteix en la **col·locació d'uns elèctrodes** en una zona determinada del cervell, l'àrea subcallosa o el nucli accumbens, que s'escull en funció de les característiques del pacient. Per fer-ho, s'utilitza un **sistema robòtic**, el robot **ROSA**, que permet als neurocirurgians controlar en tot moment el punt on se situen. Els punts del cervell seleccionats no estimulen la gana, sinó que estimulant-los, es vol millorar el funcionament dels circuits cerebrals que controlen l'estat d'ànim, l'ansietat i el mecanisme de motivació i recompensa i, a la conseqüentment, guanyar pes. Es tracta d'una intervenció de precisió, la qual cosa fa necessària una exhaustiva planificació i treball previ, utilitzant un programa de planificació informàtica específic. Durant la intervenció també s'insereix sota la pell del pacient la bateria que enviarà l'estímul als elèctrodes. És una tècnica reversible i ajustable, com explica la Dra. Glòria Villalba, la neurocirurgiana responsable del projecte. ***"El risc que comporta la cirurgia és baix, per tant, assumible en uns pacients que estan molt greus i que no tenen cap altre tipus de tractament possible. Per tant, pensem que els hi compensa participar en l'estudi"***, apunta.

Tipus de pacients

Aquest tipus d'intervenció es dirigeix a determinats pacients. Abans de sotmetre's a la cirurgia, són seleccionats en col·laboració amb l'**Institut de Trastorns Alimentaris** (ITA). Són malalts de llarga trajectòria, amb més de 10 anys d'evolució, i en els quals **han fracassat els altres tractaments convencionals**. El seu pes ha de situar-se per sota d'un índex de massa corporal (IMC) de 16, però per sobre de 13.

Els pacients amb anorèxia nerviosa és freqüent que pateixin trastorns psiquiàtrics secundaris. Com destaca el Dr. Víctor Pérez, cap del Servei de Psiquiatria de l'Hospital i director de l'Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions, aquest tipus de trastorns presenten comorbiditats, les més habituals són ***"la depressió i el trastorn obsessiu-compulsiu, i en tots dos s'ha demostrat l'eficàcia de l'estimulació cerebral profunda"***. Aquesta tècnica fa anys que s'utilitza com a tècnica en neurocirurgia per tractar patologies com ara el Parkinson, la tremolor o la distonia. Però en anorèxia nerviosa només s'ha fet servir en alguns casos a Canadà i a la Xina i ara s'estudia a Europa. El projecte de l'Hospital del Mar és el primer que es fa al continent i el finança una beca del **Fons d'Investigació Sanitària** (FIS) i el **CIBERSAM** del Ministeri de Sanitat. En cas que els resultats siguin positius, aquesta tècnica s'incorporarà a la cartera de

Nota de premsa

serveis del **Servei Mancomunat de Neurocirurgia de l'Hospital del Mar i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**.

Resultats exitosos

En 3 dels 4 casos tractats fins ara amb aquesta tècnica, 3 dones i un home, hi ha hagut una resposta variable, però positiva. Els primers dos pacients, intervinguts fa un any, ja han completat l'estudi. A la vegada, la Dra. Villalba destaca que també han millorat les patologies associades a l'anorèxia. **"A més de respondre en el pes també hem vist resposta positiva en problemes associats en aquests pacients, com ara depressió, ansietat i obsessions"**. La primera pacient tractada reconeix que **"amb el tractament aprens que la malaltia no marxa, sinó que aprens a cedir, i això comporta millores no només en el pes, també a l'estat d'ànim i l'ansietat"**.

El tercer cas, que va passar pel quiròfan el novembre del 2017, encara no presenta resposta, encara que està demostrat que poden trigar fins a un any a respondre, i en l'últim, intervingut el passat mes d'abril, l'evolució és molt positiva. Tot i això, encara és massa aviat per afirmar si la intervenció ha assolit el mateix nivell d'èxit.

L'anorèxia nerviosa

Es tracta d'un trastorn alimentari que es caracteritza per un pes corporal anormalment baix, la percepció distorsionada per part del pacient del seu propi pes i una por intensa a què s'incrementi. Pot provocar diversos problemes de salut, marejos, cansament, alteracions a les anàlisis de sang, cabell fràgil, osteoporosi, i, en dones, la retirada de la menstruació, entre altres. A la vegada, afecta la seva vida personal, social i professional i, en casos extrems, conduir a la mort del pacient. És la tercera malaltia més prevalent entre els adolescents, ja que l'edat d'inici se situa entre els 13 i els 18 anys. Afecta 1 de cada 100 joves entre aquestes edats, sobretot dones (el 5-10% dels afectats són homes). A l'Estat, s'estima que l'afectació dels trastorns alimentaris és de menys del 5% en la població adolescent. Això inclou l'anorèxia, que pateix al 0,3% de la població femenina d'entre 12 i 21 anys.

L'anorèxia és la malaltia mental amb més mortalitat i morbiditat. El 30% dels casos es converteixen en crònics i no responen a cap tractament i els malalts presenten una alta taxa de suïcidis.

El Servei Mancomunat de Neurocirurgia de l'Hospital del Mar i l'Hospital del Sant Pau

L'1 de març d'aquest any, es va posar en marxa el **nou Servei Mancomunat de Neurocirurgia de l'Hospital del Mar i l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau**. Aquesta iniciativa vol aprofitar l'expertesa dels dos centres per crear sinergies i afavorir una atenció més específica i centrada en els pacients. El nou servei cobreix les necessitats de més de 800.000 habitants de la ciutat de Barcelona (gairebé la meitat de la seva població) a banda d'actuar com a servei de referència en un abast territorial més ampli, a Catalunya i Andorra.

Material addicional

Vídeo cirurgia

https://www.dropbox.com/s/bu2eg4vk1zqgl0h/hospital_del_mar_cirurgia_02.zip?dl=0

Animació 3D

<https://www.dropbox.com/s/nya998hv3ttffc7/simulacio3D.zip?dl=0>

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat